

Vznikající ruský obr hraje své karty strategicky

globalresearch.ca/the-emerging-russian-giant-plays-its-cards-strategically/3408

October 7, 2006

Summit v září 2006 v Paříži mezi ruským prezidentem Vladimírem Putinem, francouzským prezidentem Jacquesem Chiracem a německou kancléřkou Angelou Merkelovou podtrhl znovuobjevení Ruska jako hlavní světové velmoci. Nové Rusko získává vliv prostřednictvím řady strategických kroků, které se točí kolem jeho geopolitických aktiv v energetice – zejména ropy a zemního plynu. Činí tak důvtipným využíváním strategických hloupostí a velkých politických chyb Washingtonu. Nové Rusko si také uvědomuje, že pokud nebude jednat rozhodně, bude brzy obklíčeno a převálcováno vojenským rivalem USA, pro které mu zbývá jen málo obrany. Tato bitva, z velké části nevyřčená, je v dnešní světové politice nejvyšší bitvou. Írán a Sýrii vnímají washingtonští stratégové jako pouhé kroky k této velké ruské End Game.

Formální program pařížského summitu zahrnoval francouzské investice v Rusku a otázku íránského (Rusky postaveného) jaderného programu. Zejména však zahrnovala i otázku budoucích ruských dodávek energie do Evropské unie, zejména Německa. Byl to náznak nové síly Putinova Ruska. Putin řekl německé kancléřce, že Rusko „možná“ přesměruje část budoucího zemního plynu ze svého obřího naleziště Shtokman v Barentsově moři. Projekt v hodnotě 20 miliard dolarů má být uveden do provozu v roce 2010 a měl poskytovat zkapalněný zemní plyn do terminálů Spojených států.

Od ničujících neúspěchů před dvěma lety z „barevných revolucí“ podporovaných Spojenými státy v Gruzii a poté na Ukrajině začalo Rusko velmi opatrně hrát se svými strategickými energetickými

kartami, od jaderných reaktorů v Íránu po vojenské prodeje Venezuele a dalším latinskoamerickým státům. , ke strategické spolupráci na trhu v oblasti zemního plynu s Alžírskem.

Bushova administrativa se zároveň zaryla hlouběji do geopolitického bahna prostřednictvím zahraničněpolitické agendy, která bezohledně ignoruje své spojence i nepřátele. Tato bezohledná politika byla spojována s bývalým generálním ředitelem Halliburton, Dickem Cheneyem, více než kterákoli jiná postava ve Washingtonu.

„Cheneyho prezidentství“, které historici nepochybně budou nazývat roky George W. Bushe, bylo založeno na jasné strategii. Kritici, kteří se příliš soustředili na jeho nejviditelnější složku, a to na Irák, Blízký východ a křiklavé válečné jestřáby kolem viceprezidenta a jeho starého kámoše, ministra obrany Dona Rumsfelda, jej často nepochopili.

„Cheneyho strategie“ byla zahraniční politika USA založená na zajištění přímé globální energetické kontroly, kontroly ze strany velké čtyřky USA nebo soukromých ropných gigantů navázaných na USA – ChevronTexaco nebo ExxonMobil, BP nebo Royal Dutch Shell. Především se zaměřil na kontrolu nad všemi hlavními světovými ropnými regiony spolu s velkými nalezišti zemního plynu. Tato kontrola se pohybovala v tandemu s rostoucí snahou Spojených států o totální vojenské prvenství nad jedinou potenciální hrozbou pro jejich globální ambice – Ruskem. Cheney je možná ideální osoba, která by spojila americkou vojenskou a energetickou politiku do koherentní strategie dominance. Na začátku 90. let za otce Bushe byl Cheney také ministrem obrany.

Cheney-Bushova administrativa byla ovládána koalicí zájmů mezi Big Oil a špičkovými průmyslovými odvětvími amerického vojensko-průmyslového komplexu. Tyto soukromé firemní zájmy uplatňují svou moc prostřednictvím kontroly vládní politiky Spojených států. Zásadní pro to byla agresivní militaristická agenda. Je ztělesněna

bývalou Cheneyho společností Halliburton Inc., jednou a zároveň největší světovou společností v oblasti energetiky a geofyzikálních služeb a největším světovým konstruktérem vojenských základen.

Abychom porozuměli této politice, je důležité podívat se na to, jak Cheney jako generální ředitel společnosti Halliburton viděl problém budoucích dodávek ropy v předvečer svého jmenování viceprezidentem.

„Kde cena nakonec leží“: Cheneyho projev v Londýně z roku 1999

V září 1999, celý rok před americkými volbami, které z něj udělaly nejmocnějšího viceprezidenta v historii, pronesl Cheney před svými kolegy z ropného průmyslu na London Institute of Petroleum odhalující projev. V globálním přehledu výhledu pro Big Oil, Cheney uvedl následující komentář:

„Podle některých odhadů dojde v nadcházejících letech k průměrnému dvouprocentnímu ročnímu růstu celosvětové poptávky po ropě spolu s konzervativně tříprocentním přirozeným poklesem produkce ze stávajících zásob. To znamená, že do roku 2010 budeme potřebovat řádově dalších padesát milionů barelů denně. Odkud se tedy ten olej vezme? Vlády a národní ropné společnosti zjevně kontrolují asi devadesát procent aktiv. Ropa zůstává v zásadě vládní záležitostí. Zatímco mnoho regionů světa nabízí skvělé příležitosti pro těžbu ropy, Střední východ se dvěma třetinami světové ropy a nejnižšími náklady je stále tím, kde nakonec leží cena. I když společnosti touží po větším přístupu, pokrok je i nadále pomalý. Je pravda, že technologie, privatizace a otevření řady zemí vytvořilo mnoho nových příležitostí v oblastech po celém světě pro různé ropné společnosti, ale při pohledu zpět do počátku 90. let se očekávalo, že značné množství nových světových zdrojů bude pocházet z takových oblastí, jako je např. z bývalého Sovětského svazu a z Číny. To samozřejmě nedopadlo úplně podle očekávání. Místo toho se ukázalo, že to byly úspěchy v hluboké vodě, které přinesly bonanzu 90. let.“

Cheneyho poznámky stojí za pečlivé přečtení. Předpokládá konzervativní nárůst celosvětové poptávky po ropě do konce tohoto desetiletí, tedy zhruba za 4 roky. Odhaduje, že svět bude muset najít dalších 50 milionů barelů denní produkce. Celková denní produkce ropy se v současnosti pohybuje kolem úrovně zhruba 83 milionů barelů ropného ekvivalentu. To znamená, že k odvrácení katastrofálního nedostatku a následného ničivého dopadu na

globální ekonomický růst musí podle Cheneyho odhadu z roku 1999 svět najít novou produkci ropy rovnající se více než 50 % denní celosvětové produkce v roce 1999, a to přibližně do roku 2010. je ekvivalentem pěti nových ropných oblastí odpovídající dnešní velikosti Saúdské Arábie. To je obrovské množství nového oleje.

Vzhledem k tomu, že uvedení nového velkého ropného pole do plné těžby může trvat až sedm let nebo déle, není to také moc času, pokud má být odvrácena strašlivá energetická krize a nebetyčně vysoké ceny ropy a plynu. Cheneyho odhad byl také založen na příliš konzervativním odhadu budoucí poptávky po dovozu ropy do Číny a Indie, dnes dvou nejrychleji rostoucích spotřebitelů ropy na planetě.

Druhým pozoruhodným bodem Cheneyho komentářů v Londýně z roku 1999 byla jeho poznámka, že „Blízký východ se dvěma třetinami světové ropy a nejnižšími náklady je stále tam, kde nakonec leží cena“. Jak však zjevně poznamenal, ropná „cena“ Středního východu byla v národních nebo vládních rukou, nebyla otevřena vykořisťování soukromým trhem, a proto byla pro Cheneyho Halliburtona a jeho přátele v ExxonMobil nebo Chevron nebo Shell nebo BP těžká. aby se dostali do rukou.

V té době byl Irák s druhými největšími zásobami ropy po Saúdské Arábii na Blízkém východě pod vládou Saddáma Husajna. Írán, který má vedle svých obrovských zásob ropy druhé největší zásoby zemního plynu na světě, byl ovládán nacionalistickou teokracií, která nebyla otevřena výběrovým řízením na ropu soukromých amerických společností. Zásoby ropy v Kaspickém moři byly předmětem ostré geopolitické bitvy mezi Washingtonem a Ruskem.

Cheneyho poznámka, že „ropa zůstává v zásadě vládní záležitostí“, a nikoli soukromou, nabývá nového významu, když se rychle posuneme do září 2000, v žáru předvolební kampaně Bush-Cheney v roce 2000. Ten měsíc Cheney spolu s Donem Rumsfeldem, Paulem Wolfowitzem a mnoha dalšími, kteří se připojili k nové Bushově

administrativě, vydali politickou zprávu nazvanou „Přebudování americké obrany“. Noviny byly vydány subjektem s názvem Project for the New American Century (PNAC).

Cheneyho skupina PNAC vyzvala nového nastávajícího prezidenta USA, aby našel vhodnou záminku k vyhlášení války Iráku, aby jej obsadil a převzal přímou kontrolu nad druhými největšími zásobami ropy na Blízkém východě. Jejich zpráva otevřeně uvedla: „Zatímco nevyřešený konflikt s Irákem poskytuje okamžité ospravedlnění (sic), potřeba značné přítomnosti amerických sil v Perském zálivu přesahuje otázku režimu Saddáma Husajna...“

Cheney podepsal v září 2000 politický dokument, který deklaroval, že klíčovou otázkou je „přítomnost amerických sil v Perském zálivu“ a změna režimu v Iráku, bez ohledu na to, zda byl Saddám Husajn dobrý, špatný nebo ošklivý. Byl to první krok k přesunu americké armády tam, „kde nakonec leží cena“.

Není náhoda, že Cheney okamžitě dostal za úkol vést revizi Presidential Energy Task Force na začátku roku 2001, kde úzce spolupracoval se svými přáteli z Big Oil, včetně zesnulého Kena Laye z Enronu, s nímž se Cheney dříve podílel na afghánském plynu. projekt potrubí, stejně jako s Jamesem Bakerem III.

V debatě vedoucí k americkému bombardování a okupaci Iráku v březnu 2003 byl pohřben soudní spor podle amerického zákona o svobodě informací, který podal Sierra Club a Judicial Watch., původně s cílem najít údaje o Cheneyho roli v kalifornské energetické krizi. Žaloba požadovala, aby viceprezident Cheney zveřejnil všechny dokumenty a záznamy z jednání souvisejících s jeho projektem Energy Task Force z roku 2001.

Americké ministerstvo obchodu v létě 2003 nakonec část dokumentů zveřejnilo přes zuřivý odpor Cheneyho a Bílého domu. Mezi soubory domácího energetického přehledu Spojených států byla kupodivu podrobná mapa iráckých ropných polí, ropovodů, rafinerií a

terminálů, stejně jako dvě tabulky podrobně popisující irácké ropné a plynárenské projekty a „Zahraniční nápadníci na zakázky na irácká ropná pole“. Mezi „zahraniční nápadníky“ patřilo Rusko, Čína a Francie, tři členové Rady bezpečnosti OSN, kteří se otevřeně postavili proti udělení souhlasu OSN s invazí do Iráku.

Prvním aktem poválečné okupace Washingtonem bylo vyhlášení neplatnosti a zrušení veškerých smluv mezi iráckou vládou a Ruskem, Čínou a Francií. Irácká ropa měla být americkou záležitostí, ovládanou americkými společnostmi nebo jejich blízkými kumpány v Británii, prvním vítězstvím v honbě za vysokými sázkami, „kde nakonec leží cena“.

Přesně o tom se Cheney zmiňoval ve svém londýnském projevu v roce 1999. Dostaňte ropné zdroje na Středním východě z nezávislých národních rukou do rukou kontrolovaných USA. Vojenská okupace Iráku byla prvním velkým krokem v této strategii USA. Kontrola ruských energetických zásob však byla konečnou „cenou“ Washingtonu.

Dekonstrukce Ruska: „konečná cena“

Ze zřejmých vojenských a politických důvodů nemohl Washington otevřeně přiznat, že jeho strategickým zaměřením od pádu Sovětského svazu v roce 1991 bylo rozkouskování nebo dekonstrukce Ruska a získání účinné kontroly nad jeho obrovskými zdroji ropy a zemního plynu. 'konečná cena'. Ruská medvědice měla stále impozantní vojenské prostředky, jakkoli zchátralé, a stále měla jaderné zuby.

V polovině 90. let Washington zahájil záměrný proces začlenění jednoho po druhém bývalého satelitního sovětského státu nejen do Evropské unie, ale do NATO ovládaného Washingtonem. Do roku 2004 byly Polsko, Česká republika, Maďarsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Bulharsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko všechny přijaty do NATO a Gruzínská republika se připravovala na vstup.

Toto překvapivé rozšíření NATO, ke znepokojení některých v západní Evropě, stejně jako v Rusku, bylo součástí strategie, kterou prosazovali Cheneyho přátelé v Projektu pro nové americké století ve své zprávě „Rebuilding America's Defenses“ a dokonce před.

Již v roce 1996 byl člen PNAC a Cheneyho kámoš Bruce Jackson, tehdejší nejvyšší představitel amerického obranného gigantu LockheedMartin, šéfem amerického výboru pro rozšíření NATO, později přejmenovaného na americký výbor pro NATO, velmi silnou washingtonskou lobbistickou skupinu.

V americkém výboru pro rozšíření NATO byli také členové PNAC Paul Wolfowitz, Richard Perle, Stephen Hadley a Robert Kagan. Kaganovou manželkou je Victoria Nulandová, nyní velvyslankyně USA při NATO. V letech 2000 – 2003 byla poradkyní pro zahraniční politiku Cheneyho. Hadley, tvrdý jestřáb blízký viceprezidentovi Cheneymu, byl jmenován prezidentem Bushem, aby nahradil Condoleeazu Riceovou jako jeho poradce pro národní bezpečnost.

Síť Warhawk Cheney se přesunula z PNAC na klíčové posty v Bushově administrativě, aby řídila politiku NATO a Pentagonu. Bruce Jackson a další poté, co v roce 1999 úspěšně lobovali v Kongresu za rozšíření NATO o Polsko, Českou republiku a Maďarsko, přistoupili k organizaci tzv. Vilniuské skupiny, která lobovala za přivedení dalších deseti bývalých zemí Varšavské smlouvy na periferii Ruska do NATO. Jackson to nazval „Velký třesk“.

Prezident Bush opakovaně používal termín „Nová Evropa“ v prohlášeních o rozšiřování NATO. V projevu z 5. července 2002, v němž vítal vůdce skupiny ve Vilniusu, Bush prohlásil: „Naše národy sdílejí společnou vizi nové Evropy, kde jsou svobodné evropské státy sjednoceny mezi sebou navzájem a se Spojenými státy prostřednictvím spolupráce, partnerství, a spojenectví.“

Bývalý výkonný ředitel Lockheed Martin Bruce Jackson se zasloužil o přivedení Pobaltí a dalších členů Vilniuské skupiny do NATO. Jackson, který svědčil před senátním výborem pro zahraniční vztahy 1. dubna 2003, tvrdil, že je původcem konceptu „velkého třesku“ rozšíření NATO, který později přijala Vilniuská skupina pobaltských a východoevropských národů. Jak Jackson poznamenal, jeho brífink o „Velkém třesku“ „navrhl zahrnutí těchto sedmi zemí do NATO a požadoval pro toto rozšíření strategické výhody pro NATO a morální (sic) výhody pro demokratické společenství národů. 19. května 2000 v litevském Vilniusu tyto návrhy přijalo devět nových evropských demokracií za své. Stalo se to cílem Vilniuské skupiny.“ Jackson si také mohl všimnout výhod amerického vojenského obranného průmyslu,

Jakmile bylo tohoto cíle NATO dosaženo, Bruce Jackson a další členové východní expanzní lobby NATO v roce 2003 uzavřeli americký výbor pro NATO a plynule, ve stejné kanceláři, znovu otevřeli jako nová lobbistická organizace Project on Transitional Democracies, které byly podle jejich vlastního prohlášení „organizovány za účelem využití příležitostí k urychlení demokratických reforem a integrace, které, jak věříme, budou existovat v širším euroatlantickém regionu během příští dekády“. Jinými slovy, podporovat sérii barevných revolucí a změnu režimu v celé ruské Eurasii. Všichni tři hlavní představitelé Projektu přechodných demokracií pracovali pro Republikánskou stranu a Jackson a Scheunemann mají úzké vztahy s hlavními vojenskými dodavateli, zejména Lockheed Martin a Boeing.

Jackson a další členové PNAC a US Committee on NATO také vytvořili mocnou lobbistickou organizaci, Výbor pro osvobození Iráku (CLI). Poradní panel CLI zahrnoval zastánce demokratů, jako je poslanec Stephen Solarz a senátor Robert Kerrey. Dominovali mu neokonzervativci a stálice Republikánské strany jako Jeane Kirkpatrick, Robert Kagan, Richard Perle, William Kristol a bývalý ředitel CIA James Woolsey. Čestnými spolupředsedy byli senátoři

Joe Lieberman (D-CT) a John McCain (R-AZ). Jackson vyprávěl, že přátelé v Bílém domě ho v roce 2002 požádali, aby vytvořil CRI, aby napodobil úspěch, který dosáhl při prosazování rozšíření NATO prostřednictvím svých USA. Výbor pro NATO zřízením útvaru zaměřeného na podporu kampaně administrativy s cílem přesvědčit Kongres a veřejnost, aby podpořili válku. *Časopis American Prospect* v rozhovoru z 1. ledna 2003.

Stručně řečeno, obklíčení Ruska NATO, barevné revoluce v Eurasii a válka v Iráku, to vše byla jedna a ta samá americká geopolitická strategie, součást velké strategie, jak nakonec jednou provždy dekonstruovat Rusko jako potenciálního soupeře jediné hegemonie americké supervelmoci. Hlavním cílem této strategie bylo Rusko – nikoli Irák a ne Írán.

Během uvítací ceremonie v Bílém domě, aby pozdravil deset nových členů NATO v roce 2004, prezident Bush poznamenal, že mise NATO nyní přesahuje hranice aliance. "Členové NATO oslovují národy Blízkého východu, aby posílili naši schopnost bojovat proti terorismu a zajistili naši společnou bezpečnost," řekl. Ale poslání NATO by nyní přesahovalo dokonce i globální bezpečnost. Bush dodal: "Diskutujeme o tom, jak můžeme podpořit a zvýšit dynamiku svobody na širším Středním východě." Svoboda, tedy dostat se na oběžnou dráhu aliance NATO kontrolované Washingtonem.

Konec Jelcinovy éry trochu omezil plány USA. Putin se začal pomalu a opatrně vynořovat jako dynamická národní síla, oddaná obnově Ruska, po drancování země vedené MMF kombinací západních bank a zkorumpovaných ruských oligarchů.

Ruská těžba ropy vzrostla od rozpadu Sovětského svazu do té míry, že v době americké války v Iráku v roce 2003 bylo Rusko druhým největším světovým producentem ropy po Saúdské Arábii.

Skutečný význam aféry Jukos

Rozhodující událost v nové ruské energetické geopolitice pod vedením Vladimira Putina se odehrála v roce 2003. Bylo to právě ve chvíli, kdy Washington dával brutálně najevo, že se chystá militarizovat Irák a Blízký východ, bez ohledu na protesty ve světě nebo na jemnosti OSN.

Krátký přehled velkolepého zatčení ruského miliardářského „oligarchy“ Michaila Chodorkovského z října 2003 a státního zabavení jeho obří ropné skupiny Jukos je nezbytný pro pochopení ruské energetické geopolitiky.

Chodorkovskij byl zatčen na letišti v Novosibirsku 25. října 2003 úřadem ruské generální prokuratury na základě obvinění z daňových úniků. Putinova vláda zmrazila akcie Yukos Oil kvůli daňovým poplatkům. Poté podnikli další kroky proti Jukosu, což vedlo ke kolapsu ceny akcií.

To, co bylo málo zmíněno v západních médiích, které typicky vykreslovaly kroky Putinovy vlády jako návrat k metodám sovětské éry, bylo to, co v první řadě spustilo Putinovu dramatickou akci.

Chodorkovskij byl zatčen pouhé čtyři týdny před rozhodujícími volbami do ruské dumy nebo dolní komory, ve kterých se Chodorkovskému podařilo získat hlasy většiny v Dumě za použití svého obrovského majetku. Kontrola Dumy měla být prvním krokem Chodorkovského v plánu kandidovat příští rok jako prezident proti Putinovi. Vítězství v Dumě by mu umožnilo změnit volební zákony ve svůj prospěch a také změnit kontroverzní zákon připravovaný v Dumě, „Zákon o podzemních zdrojích“. Tento zákon by zabránil Jukosu a dalším soukromým společnostem získat kontrolu nad surovinami v zemi nebo rozvíjet soukromé potrubní trasy nezávislé na ruských státních potrubích.

Chodorkovskij porušil slib oligarchů daný Putinovi, že jim bude dovoleno ponechat si svůj majetek – de facto ukradený státu ve zmanipulovaných aukcích za Jelcina – pokud zůstanou stranou ruské

politiky a vrátí část svých ukradených peněz. Chodorkovskij, nejmocnější oligarcha v té době, sloužil jako prostředek pro to, co se stávalo zjevným Washingtonem podporovaným pučem proti Putinovi.

Chodorkovského zatčení následovalo po neveřejném setkání na začátku téhož roku 14. července 2003 mezi Chodorkovským a viceprezidentem Dickem Cheneyem.

Po setkání Cheney začal Chodorkovskij jednat s ExxonMobilem a ChevronTexaco, starou firmou Condi Riceové, o převzetí významného státu v Jukosu, o kterém se říká, že se pohyboval mezi 25 % a 40 %. To mělo poskytnout Chodorkovskému de facto imunitu před možným vměšováním Putinovy vlády přivázáním Jukosu k velkým americkým ropným gigantům, a tedy i Washingtonu. Washingtonu by to také dalo prostřednictvím amerických ropných gigantů de facto právo veta nad budoucími ruskými ropovody a plynovody a ropnými dohodami. Dny před svým zatčením v říjnu 2003 na základě obvinění z daňových podvodů Chodorkovskij bavil George HW Bushe, zástupce mocné a tajnůstkářské Washington Carlyle Group v Moskvě. Probírali poslední podrobnosti o odkupu akcií americké ropné společnosti Jukosu.

Jukos také právě učinil nabídku na získání konkurenční Sibněft od Borise Berezovského, dalšího oligarchy z Jelcinovy éry. JukosSibněft s 19,5 miliardami barelů ropy a plynu by pak vlastnil druhé největší zásoby ropy a plynu na světě po ExxonMobil. JukosSibněft by byl čtvrtý největší na světě, pokud jde o produkci, čerpání 2,3 milionu barelů ropy denně. Odkoupení JukosSibněft společností Exxon nebo Chevron by bylo doslova energetickým převratem. Cheney to věděl; Bush to věděl; Chodorkovskij to věděl.

Především Vladimir Putin to věděl a rozhodl se to zablokovat.

Chodokorvskij si vypěstoval velmi působivé vazby na anglo-americký mocenský establishment. Vytvořil filantropickou nadaci Open Russia Foundation po vzoru nadace Open Society jeho blízkého přítele George Sorose. Ve vybrané radě Open Russia Foundation seděli Henry Kissinger a Kissingerův přítel Jacob Lord Rothschild, londýnský potomek bankovní rodiny. V představenstvu nadace zasedl i Arthur Hartman, bývalý americký velvyslanec v Moskvě.

Po zatčení Chodorkovského *noviny Washington Post* uvedly, že uvězněný ruský miliardář si ponechal služby Stuarta Eizenstata – bývalého náměstka ministra financí, náměstka ministra zahraničí, náměstka ministra obchodu za Clintonovy administrativy – aby lobboval ve Washingtonu za jeho svobodu. Chodorkovskij měl hluboké kořeny v anglo-americkém establishmentu.

Následující západní média a oficiální protesty proti ruskému návratu ke komunistickým metodám a syrové mocenské politice příhodně ignorovaly skutečnost, že Chodorkovskij byl sotva Sněhurkou. Dříve Chodorkovskij jednostranně roztrhal smlouvu s British Petroleum. BP byla partnerem Jukosu a utratila 300 milionů dolarů za vrtání velmi slibného ropného pole Priobskoje na Sibiři.

Jakmile bylo vrtání BP provedeno, Chodorkovskij donutil BP odejít pomocí gangsterských metod, které by byly ve většině rozvinutého světa nezákonné. V roce 2003 dosáhla produkce ropy Priobskoye 129 milionů barelů, což odpovídá hodnotě na trhu přibližně 8 miliard dolarů. Dříve, v roce 1998, poté, co MMF poskytl miliardy Rusku, aby zabránil kolapsu rublu, přesměrovala Chodokorvoského Bank Menatep neuvěřitelných 4,8 miliardy dolarů z fondů MMF jeho vybraným bankovním přátelům, mezi nimi i některým americkým bankám. Protestní vytí z Washingtonu při zatčení Chodorkovského v říjnu 2003 bylo neupřímné, ne-li přímo pokrytecké. Jak je vidět z Kremlu, Washington byl chycen svou tlustou rukou v ruské sklenici na sušenky.

Zúčtování mezi Putinem a Chodorkovským signalizovalo rozhodující obrat Putinovy vlády směrem k obnově Ruska a vybudování strategické obrany před zahraničním náporům vedeným Cheneyem a přítelem Tonym Blairem v Británii. Uskutečnilo se v souvislosti s drzým americkým uchvácením Iráku v roce 2003 a jednostranným oznámením Bushovy administrativy, že USA ruší své závazky ze slavnostní smlouvy s Ruskem podle dřívější smlouvy o protiraketových střelách (ABM), aby mohly pokračovat. s rozvojem americké protiraketové obrany, což byl akt, který mohl být v Moskvě vnímán pouze jako nepřátelský akt zaměřený na její bezpečnost.

V roce 2003 skutečně stačilo jen málo strategických vojenských schopností, aby si uvědomili, že jestřábi z Pentagonu a jejich spojenci ve vojenském průmyslu a Big Oil měli vizi Spojených států nespoutaných mezinárodními dohodami a jednajícími jednostranně ve svém vlastním nejlepším zájmu, jak je definováno, samozřejmě u jestřábů. Jejich doporučení zveřejnil jeden z mnoha washingtonských jestřábích konzervativních think-tanků. V lednu 2001 vydal Národní institut pro veřejnou politiku (NIPP) *zduvodnění a požadavky na kontrolu jaderných sil a zbraní USA*, stejně jako Bush-Cheneyho administrativa začala. Zprávu požadující jednostranné ukončení snižování jaderných sil USA podepsalo 27 vysokých úředníků z minulé i současné administrativy. Na seznamu byl muž, který je dnes Bushovým poradcem pro národní bezpečnost, Stephen Hadley; jeho součástí byl zvláštní asistent ministra obrany Stephen Cambone a admirál James Woolsey, bývalý šéf CIA a předseda washingtonské nevládní organizace Freedom House. Freedom House hrál ústřední roli v ukrajinské „Oranžové revoluci“ a všech dalších „barevných revolucích“ v celém bývalém Sovětském svazu.

Po těchto událostech brzy následovala Washingtonem financovaná série skrytých destabilizací řady vlád na periferii Ruska, které byly blízko Moskvy. Zahrnovala listopadovou „revoluci růží“ v Gruzii, která svrhla Edouarda Ševardnadzeho ve prospěch mladého, v USA

vzdělaného a pro-NATO prezidenta Michaila Saakašviliho. Sedmatřicetiletý Saakašvili pohodlně souhlasil s podporou ropovodu Baku-Tbilisi-Ceyhan, který by zabránil moskevské kontrole nad ázerbájdžánskou kaspickou ropou. Spojené státy udržují úzké vztahy s Gruzii od nástupu prezidenta Michaila Saakašviliho k moci. Američtí vojenští trenéři instruují gruzínské jednotky a Washington nalil miliony dolarů do přípravy Gruzie na vstup do NATO.

Po růžové revoluci v Gruzii zorganizovaly Woolsey's Freedom House, National Endowment for Democracy (NED), Sorosova nadace a další nevládní organizace podporované Washingtonem drze provokativní ukrajinskou „Oranžovou revoluci“ v listopadu 2004. Cílem oranžové revoluce bylo zavést tam pro-NATO režim za sporného předsednictví Viktora Juščenka, v zemi strategicky schopné přerušit hlavní toky ruské ropy a plynu do západní Evropy. Washingtonem podporovaná „demokratická opoziční“ hnutí v sousedním Bělorusku také začala dostávat miliony dolarů z štědrosti Bushovy administrativy spolu s Kyrgystánem, Uzbekistánem a vzdálenějšími bývalými sovětskými státy, které také shodou okolností tvoří bariéru mezi potenciálními energetickými plynovody spojujícími Čínu s Ruskem a bývalé sovětské státy jako Kazchstán.

Základem tahů USA opět byla energetika a kontrola ropovodů a plynovodů. Možná není divu, že někteří lidé v Kremlu, zejména Vladimir Putin, začali uvažovat, zda Putinův novorozený texaský partner George W. Bush ve skutečnosti mluvil s Putinem rozeklaným jazykem, jako Indové řekl by.

Koncem roku 2004 bylo v Moskvě jasné, že nová studená válka, tato o strategickou energetickou kontrolu a jednostranné jaderné prvenství, plně probíhá. Z nezaměnitelného vzoru akcí Washingtonu od rozpadu Sovětského svazu v roce 1991 bylo také jasné, že konečnou hrou pro politiku USA vůči Eurasii nebyla Čína, ani Irák, ani Írán.

Geopolitickým „koncem hry“ pro Washington byla úplná dekonstrukce Ruska, jediného státu v Eurasii schopného zorganizovat účinnou kombinaci aliancí využívajících své obrovské zdroje ropy a plynu. To se samozřejmě nikdy nedalo otevřeně prohlásit.

Po roce 2003 se Putin a ruská zahraniční politika, zejména energetická politika, vrátily ke své základní reakci na geopolitiku „Heartland“ sira Halforda Mackindera, politiku, která byla základem sovětské strategie studené války od roku 1946.

Putin začal dělat sérii obranných kroků, aby obnovil nějakou udržitelnou formu rovnováhy tváří v tvář stále zjevnější washingtonské politice obklíčení a oslabení Ruska. Následné americké strategické chyby Rusku práci trochu usnadnily. Nyní, s rostoucími sázkami na obou stranách – NATO i Rusku – se Putinovo Rusko posunulo od prosté obrany k nové dynamické ofenzívě, aby si zajistilo životaschopnější geopolitickou pozici a využilo svou energii jako páku.

Mackinder's Heartland a Brzezinski's Chess Game

Je nezbytné porozumět historickému pozadí pojmu geopolitika. V roce 1904 přednesl akademický britský geograf Halford Mackinder projev před Královskou geografickou společností v Londýně, která měla změnit historii. Ve svém projevu nazvaném „Geografický střed dějin“ se Mackinder snažil definovat vztah mezi geografii národa nebo regionu – jeho topografií, vztahem k moři nebo zemi, jeho klimatem – s jeho politikou a postavením ve světě. Navrhl dvě třídy mocností: námořní mocnosti včetně Británie a Spojených států a také Japonska; a navrhl velké pozemní mocnosti Eurasie, které byly s rozvojem železnice schopny sjednotit velké pevniny osvobozené od závislosti na mořích.

Pro Mackindera, horlivého zastávce impéria, bylo implicitní lekcí pro pokračující hegemonii Britského impéria po světové válce v letech 1914-1917 zabránit za každou cenu sblížení zájmů mezi národy východní Evropy – Polskem, Československem, Rakousko-Uherskem. – a na Rusko zaměřenou Eurasii „Heartland“ neboli „pivovní“ země, jak ji nazval. Po mírových rozhovorech ve Versailles shrnul Mackinder své myšlenky do následujícího slavného výroku:

***Kdo vládne východní Evropě, ovládá Heartland;
Kdo vládne Heartlandu, ovládá Světový ostrov;
Kdo vládne Světovému ostrovu, vládne světu.***

Mackinder's Heartland byla jádrovou oblastí Eurasie a Světový ostrov byla celá Eurasie, včetně Evropy, Středního východu a Asie. Velkou Británie, která nikdy nebyla součástí kontinentální Evropy, považoval za samostatnou námořní nebo námořní velmoc. Mackinderova geopolitická perspektiva formovala vstup Británie do Velké války v roce 1914, formovala její vstup do druhé světové války. Počátkem roku 1943 to formovalo Churchillovy vypočítavé provokace stále paranoidnějšího Stalina, aby nalákalo Rusko do toho, co se stalo studenou válkou.

Z pohledu USA byla éra studené války v letech 1946-1991 především o tom, kdo bude ovládat Mackinderův světový ostrov, a konkrétně o tom, jak zabránit Euroasijskému Heartlandu, soustředěnému na Rusko, aby to udělala. Pohled na mapu polární projekce amerických vojenských aliancí během studené války ukazuje: Sovětský svaz byl geopoliticky uzavřen a bylo mu zabráněno v jakémkoli významném spojení se západní Evropou, Středním východem nebo Asií. Studená válka byla o ruském úsilí obejít onu železnou oponu uprostřed NATO.

Bývalý americký poradce pro národní bezpečnost Zbigniew Brzezinski, píšící v postsovětské éře v roce 1997, jmenovitě čerpal z Mackinderovy geopolitiky, když popisoval hlavní strategický cíl

Spojených států zabránit sjednocení Eurasie jako koherentního ekonomického a vojenského bloku nebo protiváhy. k jedinému velmocenskému statusu Spojených států.

Pro pochopení zahraniční politiky USA od nástupu prezidenta Bushe-Cheneyho v roce 2001 je proto užitečné citovat objevný článek Rady pro zahraniční vztahy New York Council on Foreign Relations od *Brzezinského* ze září/října 1997:

„Eurasie je domovem většiny světových politicky asertivních a dynamických států. Všechny historické kandidáty na globální moc pocházejí z Eurasie. Nejlidnatější světoví aspiranti na regionální hegemonii, Čína a Indie, jsou v Eurasii, stejně jako všichni potenciální političtí nebo ekonomičtí vyzyvatelé amerického prvenství. Po Spojených státech je zde dalších šest největších ekonomik a vojenských výdajů, stejně jako všechny zjevné světové jaderné velmoci kromě jedné a všechny kromě jedné skryté. Eurasie představuje 75 procent světové populace, 60 procent jejího HNP a 75 procent jejích energetických zdrojů. Dohromady potenciální moc Eurasie zastiňuje dokonce i Ameriku.

Eurasie je světový axiální superkontinent. Mocnost, která ovládla Eurasii, by měla rozhodující vliv na dva ze tří ekonomicky nejproduktivnějších regionů světa, západní Evropu a východní Asii. Pohled na mapu také naznačuje, že země dominantní v Eurasii by téměř automaticky ovládala Blízký východ a Afriku. Vzhledem k tomu, že Eurasie nyní slouží jako rozhodující geopolitická šachovnice, již nestačí vytvářet jednu politiku pro Evropu a druhou pro Asii. **Co se stane s rozložením moci na euroasijské pevnině, bude mít rozhodující význam pro globální prvenství Ameriky...**“ (zvýraznění přidáno – my)

Vezmeme-li slova washingtonského stratéga Brzezinského a pochopíme-li axiomy Halforda Mackindera jako hnací motiv anglické a později americké zahraniční politiky po více než celé století, začne být jasné, proč reorganizovaný ruský stát pod předsednictvím Vladimir Putin se dal do pohybu, aby odolal předehrávkám a otevřeným pokusům o dekonstrukci, které Washington prosazuje ve jménu demokracie. Jak Putin jednal, aby podpořil ruskou obranu? Jedním slovem: energie.

Ruská energetická geopolitika

Pokud jde o celkovou životní úroveň, úmrtnost a ekonomickou prosperitu, Rusko dnes není velmocí světové třídy. Po energetické stránce je to kolos. Pokud jde o pevninu, je to stále jediný největší

národ v oblasti pevniny na světě, od Pacifiku až po dveře Evropy. Má rozsáhlé území, obrovské přírodní zdroje a má největší světové zásoby zemního plynu, zdroje energie, který je v současnosti středem zájmu hlavních světových mocenských her. Kromě toho je to jediná mocnost na povrchu země s vojenskými schopnostmi, které se mohou rovnat schopnostem Spojených států navzdory rozpadu SSSR a zhoršení stavu armády od té doby.

Rusko má více než 130 000 ropných vrtů a asi 2 000 prozkoumaných ložisek ropy a plynu, z nichž nejméně 900 se nepoužívá. Zásoby ropy se odhadují na 150 miliard barelů, možná podobně jako v Iráku. Mohly by být mnohem větší, ale zatím nebyly využity kvůli obtížnosti vrtání v některých odlehlých arktických oblastech. Ceny ropy nad 60 dolarů za barel začínají dělat průzkum v těchto odlehlých regionech hospodárným.

V současné době lze ruské ropné produkty vyvážet na zahraniční trhy třemi cestami: západní Evropa přes Baltské moře a Černé moře; Severní cesta; Dálný východ do Číny nebo Japonska a východoasijské trhy. Rusko má ropné terminály na Baltu v Petrohradě pro ropu a nově rozšířený ropný terminál v Primorsku. Ve výstavbě jsou přidány ropné terminály ve Vysocku, zátocě Batareynaya a Ust-Luga.

Ruská státem vlastněná síť plynovodů, takzvaný „jednotný systém přepravy plynu“, zahrnuje rozsáhlou síť plynovodů a kompresorových stanic v délce více než 150 000 kilometrů po celém Rusku. Podle zákona smí používat plynovod pouze státní Gazprom. Síť je možná nejcenějším ruským státním aktivem mimo samotnou ropu a plyn. Zde je jádro Putinovy nové geopolitiky zemního plynu a ohnisko konfliktu se západními ropnými a plynárenskými společnostmi a také s Evropskou unií, jejíž komisař pro energetiku Andras Piebalgs pochází z Lotyšska, nového člena NATO, dříve součásti SSSR.

V roce 2001, když se v Moskvě ukázalo, že Washington najde způsob, jak přivést pobaltské republiky do NATO, Putin podpořil výstavbu nového velkého ropného přístavu na ruském pobřeží Baltského moře v Primorsku za cenu 2,2 miliardy dolarů. Tento projekt, známý jako Baltic Pipeline System (BPS), výrazně snižuje exportní závislost na Lotyšsku, Litvě a Polsku. Baltské moře je hlavní ruskou exportní trasou ropy, která přepravuje ropu z ruských ropných provincií Západní Sibiř a Timan-Pechora na západ do přístavu Primorsk ve Finském zálivu Ruska. BPS byla dokončena v březnu 2006 s kapacitou přepravovat více než 1,3 milionu barelů/den ruské ropy na západní trhy v Evropě i mimo ni.

Ve stejném měsíci, v březnu 2006, byl bývalý německý kancléř Gerhard Schroeder jmenován předsedou rusko-německého konsorcia, které buduje plynovod na zemní plyn vedoucí asi 1200 km pod Baltským mořem. Většinovým akcionářem tohoto projektu North European Gas Pipeline (NEGP) je s 51 % ruský státem kontrolovaný Gazprom, největší světová plynárenská společnost. Německé společnosti BASF a E.On drží po 24,5 %. Projekt, jehož náklady se odhadují na 4,7 miliardy EUR, byl zahájen koncem roku 2005 a propojí plynový terminál v ruském přístavním městě Vyborg na Baltském moři nedaleko Petrohradu s pobaltským městem Greifswald ve východním Německu. Plynové pole Južno-Ruskoje na západní Sibiři bude vybudováno ve společném podniku mezi Gazpromem a BASF pro zásobování plynovodu. Byl to poslední velký čin Gerharda Schroedera jako kancléře, a vyvolalo kvílení protestů ze strany prowashingtonské polské vlády i Ukrajiny, které oba ztrácely kontrolu nad toky potrubí z Ruska. Navzdory svým úzkým vazbám na Bushovu administrativu byla kancléřka Angela Merkelová nucena tvrdě polknout a projekt přijmout. Německý průmysl je prostě závislý na ruském dovozu energie. Rusko je zdaleka největším dodavatelem zemního plynu do Německa.

Součástí dodávek plynu NEGP bude nakonec také obří ložisko plynu Shtokman v ruském sektoru Barentsova moře, severně od přístavu Murmansk. Po dokončení ve dvou paralelních plynovodech bude NEGP dodávat Německu až o 55 miliard metrů krychlových ročně více ruského plynu.

V dubnu 2006 Putinova vláda oznámila první etapu výstavby Východosibiřsko-pacifického oceánského ropovodu (ESPO), rozsáhlého ropovodu z Taishetu v Irkutské oblasti poblíž jezera Bajkal na východní Sibiři do zálivu Perevoznaya na ruském pobřeží Tichého oceánu, která má být postavena za cenu více než 11,5 miliardy dolarů. Vybuduje ji ruská státní potrubní společnost Transněft. Po dokončení bude pumpovat až 1,6 milionu barelů/den ze Sibiře na ruský Dálný východ a odtud dále do energeticky chtivé Asie a Tichomoří, především do Číny. První etapa má být dokončena do konce roku 2008. Kromě toho Putin oznámil plány na výstavbu ropné rafinerie na řece Amur poblíž čínských hranic na ruském Dálném východě, aby umožnil prodej rafinovaného produktu Číně a asijským trhům.

Pro Rusko trasa Taishet – Perevoznaya maximalizuje jeho národní strategické výhody a zároveň zohlední vývoz ropy do Číny a Japonska. V budoucnu bude země moci vyvážet ropu do Japonska přímo z přístavu Nakhodka. Japonsko závislé na dovozu ropy zoufale hledá nové bezpečné zdroje ropy mimo nestabilní Blízký východ. ESPO může také dodávat ropu do Korejské republiky a Korejské lidově demokratické republiky prostřednictvím výstavby z Vladivostoku vedlejších tratí vedoucích do obou zemí a do Číny přes odbočku mezi Blagoveščenskem a Daqingem. Trasa Taishet poskytuje jasný plán pro energetickou spolupráci mezi Ruskem a Čínou, Japonskem a dalšími asijsko-pacifickými zeměmi.

Sachalin: Rusko drží otěže Big Oil

Koncem září 2006 propukl zdánlivě malý spor a vyústil ve zrušení ekologického povolení pro projekt Royal Dutch Shell Sachalin II zkapalněný zemní plyn, který měl do roku 2008 dodávat LNG do Japonska, Jižní Koreje a dalším zákazníkům. Shell vede energetickým partnerem v anglo-japonském projektu rozvoje ropy a zemního plynu na ruském ostrově Sachalin na Dálném východě, rozlehlém ostrově severně od japonského Hokkaida.

Putinova vláda zároveň oznámila, že také společnost ExxonMobil nesplnila ekologické požadavky pro svůj ropný terminál De Kastri postavený na Sachalin v rámci svého projektu rozvoje ropy a zemního plynu Sachalin I. Sachalin I obsahuje odhadem 8 miliard barelů ropy a obrovské objemy plynu, díky čemuž je toto pole v terminologii geologů vzácným nálezem superobří ropy.

Na počátku 90. let Jelcinova vláda zoufale usilovala o přilákání potřebného investičního kapitálu a technologií do těžby ruských ropných a plynárenských oblastí v době, kdy vláda byla na mizině a ceny ropy byly velmi nízké. Jelcin odvážným odchodem udělil USA a dalším západním ropným majorům velkorysá práva na průzkum dvou velkých ropných projektů, Sachalin I a Sachalin II. ExxonMobil, hlavní partner ropného projektu Sachalin I, získal v rámci takzvané PSA neboli dohody o sdílení výroby ruské úlevy bez daně.

Podle podmínek PSA, typických mezi velkými anglo-americkými ropnými společnostmi a slabými zeměmi třetího světa, by ruská vláda místo toho dostávala zapláceno za práva na ropu a plyn v podílu na případné těžbě ropy nebo plynu. Ale první kapky ropy do Ruska by stékaly až poté, co by byly pokryty všechny výrobní náklady projektu. PSA byly původně vyvinuty Washingtonem a Big Oil, aby usnadnily příznivou kontrolu ropných společností velkých ropných projektů ve třetích zemích. Velcí američtí ropní giganti spolupracující s James Baker Institutem Jamese Bakera, který vypracoval návrh Energy Task Force Review Dicka Cheneyho z roku 2001, použili formulář PSA, aby znovu získali kontrolu nad iráckou těžbou ropy, ukrytou za fasádou irácké státní ropné společnosti.

Krátce předtím, než ruská vláda řekla ExxonMobilu, že má problémy se svým terminálem na Sachalin, ExxonMobil oznámil další zvýšení nákladů na projekt. Společnost ExxonMobil, jejímž právním zástupcem je James Baker III a která je blízkým partnerem Bílého domu Cheney-Bush, oznámila 30% zvýšení nákladů, což by ještě více odrazilo jakýkoli podíl ruského toku ropy z PSA. Zpráva přišla v předvečer plánu ExxonMobil otevřít ropný terminál v De Kastri na Sachalin. Ruské ministerstvo životního prostředí a Agentura pro využívání podloží náhle oznámily, že terminál „nesplňuje požadavky na ochranu životního prostředí“ a údajně také zvažují zastavení výroby společnosti ExxonMobil.

Britský Royal Dutch Shell v rámci jiného PSA vlastní práva na rozvoj zdrojů ropy a plynu v regionu Sachalin II a na výstavbu prvního ruského projektu zkapalněného zemního plynu. Projekt za 20 miliard dolarů, který zaměstnává přes 17 000 lidí, je z 80 % dokončen. Je to největší integrovaný projekt ropy a zemního plynu na světě a zahrnuje první ruskou těžbu ropy na moři a také první ruskou integrovanou plynárenskou platformu na moři.

Jasně kroky ruské vlády proti ExxonMobilu a Shellu byly v tomto odvětví vykládány jako pokus Putinovy vlády znovu získat kontrolu nad ruskými zdroji ropy a plynu, které rozdávala během Jelcinovy éry. Bylo by to v souladu s Putinovou vznikající energetickou strategií.

Rusko-turecký projekt plynu Blue Stream

V listopadu 2005 ruský Gazprom dokončil poslední etapu svého plynovodu Blue Stream o délce 1 213 kilometrů v hodnotě 3,2 miliardy dolarů. Projekt přivádí plyn z jeho nalezišť plynu v Krasnodaru, poté podvodním potrubím přes Černé moře do terminálu Durusu poblíž Samsunu na tureckém pobřeží Černého moře. Odtud plynovod dodává ruský plyn do Ankary. Až v roce 2010 dosáhne plné kapacity, bude přepravovat odhadem 16 miliard krychlových metrů plynu ročně.

Gazprom nyní jedná o tranzitu ruského plynu do zemí jižní Evropy a východního Středomoří, a to i na základě nových smluv a nových objemů plynu. Řecko, jižní Itálie a Izrael jsou v nějaké formě jednání s Gazpromem o odběru plynu z ropovodu Blue Stream přes území Turecka. Nyní se připravuje nová trasa pro dodávku plynu – ta přes země východní a střední Evropy. Prozatímní název projektu je Jihoevropský plynovod. Hlavním problémem je zde zřízení nové přepravní soustavy plynu jak z Ruska, tak ze třetích zemí

Stručně řečeno, bez zahrnutí nově vznikajících potenciálů vstupu Gazpromu na rychle se rozvíjející globální trhy se zkapalněným zemním plynem, energetikou, ropou a plynem a jadernou energií, je pevně jádrem ruských pokusů o vybudování nových partnerů v hospodářské alianci v celé Eurasii v nadcházejícím zúčtování. se Spojenými státy.

Americké plány na „nukleární prvenství“

Klíčem ke schopnosti Putinova Ruska uspět je jeho schopnost bránit svou euroasijskou energetickou strategii důvěryhodným vojenským odstrašujícím prostředkem, čelit nyní zjevným vojenským plánům Washingtonu na to, co Pentagon nazývá Full Spectrum Dominance.

V odhalujícím článku nazvaném „Vzestup americké jaderné prvenství“ v časopise *Foreign Affairs* z března/dubna 2006, magazínu New York Council on Foreign Relations, autoři Kier Lieber a Daryl Press uvedli následující tvrzení:

„Dnes, poprvé za téměř 50 let, stojí Spojené státy na pokraji dosažení jaderného prvenství. Pravděpodobně bude brzy možné, aby Spojené státy prvním úderem zničily dalekonosné jaderné arzenály Ruska nebo Číny. Tento dramatický posun v jaderné rovnováze sil pramení ze série vylepšení jaderných systémů Spojených států, strmého poklesu ruského arzenálu a ledovcového tempa modernizace čínských jaderných sil. Pokud se politika Washingtonu nezmění nebo Moskva a Peking neučiní kroky ke

zvýšení velikosti a připravenosti svých sil, Rusko a Čína – a zbytek světa – budou žít ve stínu jaderného prvenství USA po mnoho příštích let.“

Američtí autoři přesně tvrdí, že od rozpadu Sovětského svazu v roce 1991 se ruský strategický jaderný arzenál „prudce zhoršil“. Docházejí také k závěru, že Spojené státy jsou a již nějakou dobu záměrně usilují o globální jaderné prvenství. Národní bezpečnostní strategie Bushovy administrativy ze září 2002 výslovně uváděla, že oficiální politikou USA bylo zavést globální vojenský primát, což je dnes pro mnohé národy znepokojující myšlenka vzhledem k nedávným akcím Washingtonu od událostí v září 2001.

Jedním z prioritních projektů ministra obrany Rumsfelda byla výstavba americké protiraketové obrany v hodnotě mnoha miliard dolarů. Byl prodán americkým voličům jako obrana proti možným teroristickým útokům. Ve skutečnosti, jak bylo otevřeně uznáno v Moskvě a Pekingu, je zaměřena na jediné dvě skutečné jaderné mocnosti, Rusko a Čínu.

Jak uvádí článek *Foreign Affairs* , „druh protiraketové obrany, kterou by Spojené státy mohly věrohodně rozmístit, by byl cenný především v útočném kontextu, nikoli v obranném kontextu – jako doplněk k americké schopnosti prvního úderu, nikoli jako ohoz. - samotný štít. Pokud by Spojené státy zahájily jaderný útok proti Rusku (nebo Číně), cílové zemi by zůstal malý přežívající arzenál – pokud vůbec nějaký. V tu chvíli by i relativně skromný nebo neefektivní systém protiraketové obrany mohl dobře stačit k ochraně před jakýmkoli odvetným útokem, protože zničenému nepříteli by zbylo tak málo hlavic a návnad.“

V kontextu Spojených států, které aktivně přesunuly jednotky svých partnerů z NATO do Afghánistánu, nyní Libanonu, a které jasně podporují bývalou členskou zemi SSSR Gruzii, dnes kritický faktor v kaspickém ropovodu Baku-Tbilisi-Ceyhan Turecko, v kroku Gruzie vstoupit do NATO a odtlačit ruská vojska není překvapením, že

Moskva může být trochu nepříjemná se sliby amerického prezidenta o šíření demokracie v USA definovaném širším Středním východě. Vymyšlený termín Greater Middle East je vytvořením různých washingtonských think-tanků blízkých Cheneymu včetně jeho Projektu pro nové americké století, který odkazuje na nearabské země Turecko, Írán, Izrael, Pákistán, Afghánistán, Střední Asii (země bývalého SSSR) a Ázerbájdžán, Gruzie a Arménie.

Dne 3. října ruské ministerstvo zahraničí varovalo, že Rusko „přijme vhodná opatření“, pokud Polsko rozmístí prvky nového amerického systému protiraketové obrany. Polsko je nyní členem NATO. Její ministr obrany Radek Sikorski byl bývalým rezidentem ve Washingtonu v jestřábí think-tanku AEI Richarda Perleho. Byl také výkonným ředitelem Nové atlantické iniciativy, projektu určeného k zapojení bývalých zemí Varšavské smlouvy z východní Evropy do NATO pod rouškou šíření demokracie. Spojené státy také budují prostřednictvím NATO Evropský systém protiraketové obrany.

Jediným myslitelným cílem takového systému by bylo Rusko ve smyslu umožnění úspěchu prvního úderu USA. Dokončení evropského systému protiraketové obrany, militarizace celého Blízkého východu, obklíčení Ruska a Číny z propojené sítě nových amerických vojenských základů, mnohé vystrojené ve jménu války proti terorismu, to vše se nyní zdá Kreml jako součást promyšlené americké strategie Full Spectrum Dominance. Pentagon to také nazývá „eskalační dominance“, schopnost vyhrát válku na jakékoli úrovni násilí, včetně jaderné války.

Vojenský status Moskvy

Moskva nebyla tváří v tvář této rostoucí realitě zcela pasivní. Ve svém projevu o stavu národa z května 2003 Vladimir Putin hovořil o posílení a modernizaci ruského jaderného odstrašení vytvořením nových typů zbraní, včetně ruských strategických sil, které „v dlouhodobém horizontu zajistí obranyschopnost Ruska a jeho spojenců“. Rusko přestalo stahovat a ničit své rakety SS-18 MIRV,

jakmile Bushova administrativa jednostranně vyhlásila ukončení smlouvy o antibalistických střelách a de facto zrušila smlouvu Start II.

Rusko nikdy nepřestalo být mocnou entitou, která vyráběla nejmodernější vojenské technologie – trend, který pokračoval od jeho počátku jako moderního státu. Zatímco jeho armáda, námořnictvo a letectvo jsou v opuštěných podmínkách, prvky pro oživení Ruska jako vojenské velmoci stále existují. Rusko na různých mezinárodních veletrzích soustavně používá špičkovou vojenskou technologii a bylo efektivní při demonstraci svých schopností.

Navzdory finančním a ekonomickým potížím Rusko stále vyrábí nejmodernější vojenské technologie, podle analýzy z roku 2004 washingtonského think-tanku Power and Interest News Report (PINR). Jedním z jeho nejlepších úspěchů po rozpadu Sovětského svazu bylo jeho bojové obrněné vozidlo BMP-3, které bylo vybráno před západními vozidly ve smlouvách pro Spojené arabské emiráty a Omán.

Ruské raketové systémy země-vzduch S-300 a jeho výkonnější nástupce S-400 jsou údajně účinnější než systémy Patriot americké výroby. Kdysi očekávané vojenské cvičení mezi Patriotem a S-300 se nikdy neuskutečnilo a zanechalo ruskému komplexu nesporné, ale neprokázané tvrzení o nadřazenosti nad americkým systémem. Tento seznam pokračuje rodinou vojenských vrtulníků Kamov-50, které zahrnují nejnovější špičkové technologie a taktiku, díky čemuž jsou rovnocenné s těmi nejlepšími, jaké má Washington. Evropské zdroje z vrtulníkového průmyslu to potvrzují.

Na nedávných společných cvičeních indo-amerického letectva, kde bylo indické letectvo vybaveno moderními stíhačkami ruské výroby Su-30, indické letectvo ve většině svých střetnutí vymanévrovalo americké letouny F-15, což přimělo USA Generál letectva Hal Homburg připustit, že ruská technologie v indických rukou dala americkému letectvu „probuzení“. Ruský vojenský establishment

pokračuje v navrhování dalších vrtulníků, tanků a obrněných vozidel, které jsou na stejné úrovni s tím nejlepším, co Západ může nabídnout.

Vývoz zbraní, kromě ropy a plynu, byl pro Rusko jedním z nejlepších způsobů, jak vydělat tolik potřebnou tvrdou měnu. Rusko je již po Spojených státech druhým největším světovým vývozcem vojenské techniky. Jak se uvádí v různých časopisech, časopisech a periodikách, v současnosti je vzhledem k existujícím finančním omezením a omezením ruských ozbrojených sil pravděpodobnější, že bude moderní vojenská technika Ruska exportována, než dodávána jeho vlastním armádám. To má důsledky pro budoucí bojové operace Ameriky, protože prakticky všechny povstalecké, partyzánské, odtržené nebo teroristické ozbrojené formace na celém světě – přesně ty formace, kterým budou Spojené státy s největší pravděpodobností čelit ve svých budoucích válkách – jsou nasazeny ruskými zbraněmi nebo jejich deriváty.

Ruský jaderný arzenál hraje od konce Sovětského svazu důležitou politickou roli a zajišťuje základní bezpečnost ruského státu. Po litém boji uvnitř útvarů v rámci ruského generálního štábu, který trval od roku 1998 do roku 2003, si generální štáb spolu s ministerstvem obrany uvědomil, že další politika zanedbávání jaderných sil ve prospěch financování přestavby konvenčních sil tváří v tvář napjatému rozpočtu omezení, nebylo tolerovatelné. V roce 2003 muselo Rusko nakoupit od Ukrajiny strategické bombardéry a tam skladované ICBM. Od té doby jsou strategické jaderné síly prioritou. Dnes jsou finance ruského státu, především díky vysokým cenám exportu ropy a plynu, na pevných základech.

Materiálním základem ruské armády je její obranný průmysl. Po roce 1991 Ruská federace zdědila většinu sovětského obranného průmyslového komplexu.

Dnes si USA s malou fanfárou budují svůj vliv a vojenskou přítomnost na Blízkém východě navzdory všeobecnému snižování svých vojenských závazků a výdajů. Proč? Ropa je jistě velkou součástí odpovědi. Ale z geopolitického hlediska je to také pro euroasijskou pozemní mocnost, Rusko, od přístupu k mořím – stejně jako Mackinder tvrdil, že se to muselo udělat. Tlak na americký „jaderný primát“ nad Ruskem je faktorem dnešní světové politiky, který má největší potenciál přivést svět do jaderného požáru špatným odhadem.

Základní argument Mackinderovy geopolitiky je stále aktuální: „Velká geografická realita zůstává: pevnina versus moc na moři, srdce versus okraj, centrum versus periferie...“ Toto Rusko chápe každý kousek jako Washington.

F. William Engdahl je editorem přispívajícím do globálního výzkumu a autorem knihy „A Century of War: Anglo-American Oil Politics and the New World Order“, Pluto Press Ltd. GMO s názvem „Seeds of Destruction: The Hidden Political Agenda Behind GMO“. Můžete ho kontaktovat prostřednictvím jeho webových stránek www.engdahl.oilgeopolitics.net.

Původním zdrojem tohoto článku je Global Research

Copyright © [F. William Engdahl](#), Global Research, 2006

[Komentář k článkům o globálním výzkumu na naší stránce na Facebooku](#)

[Staňte se členem Global Research](#)